

Европейски омбудсман

El Defensor del Pueblo Europeo

Evropský veřejný ochránce práv

Den Europæiske Ombudsmand

Der Europäische Bürgerbeauftragte

Euroopa ombudsman

Ο Ευρωπαϊός Διμεσολαβητής

The European Ombudsman

Le Médiateur européen

An tOmbudsman Eorpach

Il Mediatore europeo

iv Eiropas ombuds

Europos ombudsmenas

Az Európai Ombudsman

L-Ombudsman Ewropew

De Europese Ombudsman

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

O Provedor de Justiça Europeu

Ombudsmanul European

Európský ombudsman

Evropski varuh človekovih pravic

Euroopan oikeusasiamies

Europeiska ombudsmannen

■ Pārskats

Eiropas ombuds

2008

Cienījamais lasītāj!

LAIPNI LŪDZAM iepazīties ar ombuda „2008. gada pārskatu”. Šajā jaunajā publikācijā konspektīvā veidā izklāstīti svarīgākie rezultāti, kas panākti, aizstāvēt sūdzību iesniedzēju intereses, un būtiskāki iepriekšējā gadā risinātie politiskie jautājumi. Es ceru, ka šī informācija būs noderīga, lai izprastu ombuda darbu.

Tuvināt Eiropas Savienību tās pilsoņiem

Es bieži saku, ka veids, kādā iestāde reaģē uz sūdzībām, ir galvenais rādītājs tās attieksmei pret pilsoņiem. 36 % slēgto lietu gadījumā 2008. gadā attiecīgā iestāde pieņēma mierizlīgumu vai atrisināja lietu. Astoņas lietas kalpo kā iestāžu labas prakses piemēri, reaģējot uz ombuda izvirzītajiem jautājumiem. Piecas no šīm „parauglietām” ir izklāstītas nākamajās lappusēs. Pārējās trīs lietas attiecas uz Eiropas Komisiju (lieta 2672/2008/VL), Eiropas Tiesu (2448/2008/WP) un, trešo gadu pēc kārtas, Eiropas Aviācijas drošības aģentūru (893/2006/BU).

Tomēr ne visas reakcijas uz ombuda veiktajām izmeklēšanām bija tik nevainojamas. Komisija atteicās mainīt viedokli vecuma diskriminācijas lietā. Šis atteikums mani mudināja iesniegt Parlamentam vienīgo 2008. gadā publicēto īpašo ziņojumu. Kaut arī to izmeklēšanu skaits, kurās man vajadzēja izteikt aizrādījumus ES iestādēm, samazinājās līdz 44 (salīdzinājumā ar 55 izmeklēšanām 2007. gadā), to joprojām bija pārāk daudz. Lai palīdzētu iestādēm un struktūrām uzlabot veiktspēju, es 2008. gadā savā tīmekļa vietnē publicēju divus pētījumus par iestāžu papildu pasākumiem saistībā ar aizrādījumiem un citām piezīmēm, kas izteiktas 2006. un 2007. gadā.

Pārskatāmības sargs

2008. gadā tika slēgts rekordliels izmeklēšanu skaits (355), no kurām lielākā daļa ilga mazāk par gadu. 2009. gadā mūsu mērķis ir uzlabot veiktspēju, lietas slēdzot vēl īsākā laikā. 2008. gadā uzsāktajās izmeklēšanās visbiežāk izskatītais apgalvojums bija pārskatāmības trūkums (36 % lietu). Katrā no šīm lietām es pieprasīju Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām to darbībā nodrošināt visaugstāko atklātuma līmeni. Dažās lietās bija skarti datu aizsardzības jautājumi, kam nepieciešama pieeja, kurā līdzsvarots privātums un pārskatāmība. Par vairākām lietām konsultējos ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kura padoms bija ļoti noderīgs.

Attiecībā uz pārskatāmību 2008. gadā īpaši svarīgs bija Komisijas priekšlikums grozīt Eiropas Savienības noteikumus par publisku piekļuvi dokumentiem. Es izteicu bažas par dažiem šā citādi lieliskā priekšlikuma aspektiem un, lai nodrošinātu vislabākos rezultātus pilsoņiem, mudināju Parlamentu izmantot tā lomu koplēmuma procedūrā. Kā daļu no ieguldījuma šajās debatēs es veicu salīdzinošu pētījumu Eiropas ombudu tīkla kolēģu vidū par dalībvalstu labāko praksi attiecībā uz publisku piekļuvi datu bāzēs iekļautajai informācijai. Šī pētījuma rezultātu radīto ierosmi izmantoju, lai formulētu konkrētus priekšlikumus attiecībā uz Eiropas Savienības noteikumu grozīšanu par piekļuvi dokumentiem.

Pakalpojumu kultūras veicināšana

2008. gadā ombuds kopumā reģistrēja 3 406 sūdzības. Kā vienmēr, mēģinājām nodrošināt, lai visi tie, kuriem varētu rasties sūdzības, būtu informēti par ombuda sniegtajiem pakalpojumiem. Piemēram, attiecībā uz uzņēmumiem, nevalstiskām organizācijām un citām organizācijām, kuras relatīvi maz ir izmantojušas ombuda pakalpojumus pagātnē, mēs publicējām pašiniciatīvas izmeklēšanu par Komisijas veikto maksājumu savlaicīgumu, lai uzsvērtu, kā konkrēti tām var palīdzēt.

Gandrīz 80 % reģistrēto lietu gadījumā sūdzības iesniedzējam varējām palīdzēt, uzsākot izmeklēšanu, pārsūtot lietu kompetentajai struktūrai vai dodot padomu, kur vērsties. Bieži tika dots padoms sazināties ar kādu no Eiropas ombudu tīkla biedriem. Novembrī reģionālā tīkla ombudi tikās Berlīnē, lai apspriestu, kā kopā varētu uzlabot pilsoņiem

Eiropas ombuds izmeklē sūdzības par kļūdām pārvaldībā, ko pieļāvušas Eiropas Savienības iestādes un struktūras. Ombudam var iesniegt sūdzību ikviens Eiropas Savienības pilsonis, iedzīvotājs, uzņēmums vai asociācija. Ombuds piedāvā ātru, elastīgu un bezmaksas veidu, kā risināt problēmas ar Eiropas Savienības pārvaldi.

Papildu informāciju 23 oficiālajās Eiropas Savienības valodās, lūdzu, meklējiet tīmekļa vietnē:
www.ombudsman.europa.eu. Tur var atrast arī šo pārskatu, publikācijā minētās lietas, kā arī pilnīgu 2008. gada ziņojumu (angļu valodā pieejams no 2009. gada aprīļa un visās oficiālajās valodās no 2009. gada jūlija).

sniegtos pakalpojumus. Es arī turpināju sazināties ar Eiropas Savienības iestāžu un struktūru locekļiem un amatpersonām, aicinot tos ieviest pakalpojumu kultūru attiecībā uz pilsoņiem. Būtiskākie notikumi šajā saistībā bija Saprašanās memoranda parakstīšana ar Eiropas Investīciju bankas prezidentu un vienošanās ar Eiropas Savienības aģentūrām pieņemt Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu to saskarsmei ar pilsoņiem.

Pēdējais svarīgais 2008. gada notikums attiecas uz ombuda statūtu pārskatīšanu. Šīs izmaiņas nodrošina, ka pilsoņi var pilnībā uzticēties ombuda spējai veikt sūdzību padziļinātu izmeklēšanu bez ierobežojumiem. Es ar prieku turpināšu darbu pilsoņu labā, pamatojoties uz šīm, pat vēl lielākām pilnvarām 2009. gadā.

Strasbūrā, 2009. gada 31. janvārī

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

2008. gadā izskatīto lietu atlase

OMBUDA 2008. gada izmeklēšanas aptvēra aspektus no pārskatāmības līdz institucionāliem un politikas jautājumiem, un līdz Komisijas kā Līguma uzrauga lomai. Izmeklēšanas bija saistītas arī ar problēmām atklātos konkursos un darbā pieņemšanas procedūrās, personāla jautājumos, kā arī līgumstrīdos un problemātiskos uzaicinājumos uz konkursu. Daži piemēri ir minēti turpmāk, tostarp piecas no astoņām 2008. gada „parauglietām”.

Pārskatāmības trūkums

→→→ **Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO)**, piekrita, pēc kandidātu pieprasījuma, tiem atklāt atlases procedūrās izmantotos vērtēšanas kritērijus, kā arī individuāli iegūtā novērtējuma klasifikējumu. Šis lēmums tika pieņemts pēc ombuda pēc paša iniciatīvas veiktas izmeklēšanas. Ombuds uzslavēja EPSO par šādas pārskatāmas pieejas pieņemšanu (OI/5/2005/PB).

→→→ Lietā Nr. 754/2007/BU **Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)** konstruktīvi reaģēja uz pieprasījumu par piekļuves nodrošināšanu dokumentiem. Nododot publicēšanai divas attiecīgā ziņo-

juma versijas, vienu ar sūdzības iesniedzēja personas datiem un otru bez tiem, OLAF ievēroja Eiropas Savienības noteikumus par piekļuvi dokumentiem, vienlaikus izrādot uz pilsoņiem vērstu pieeju.

Ombuds kritizēja Komisiju par visaptveroša reģistra trūkumu dokumentiem, kurus tā izsniedz vai saņem. Tas notika pēc sūdzības saņemšanas no britu nevalstiskās organizācijas Statewatch. Norādot, ka šādam reģistram vajadzēja jau būt izveidotam jau 2002. gadā, ombuds pieprasīja Komisijai rīkoties ātri, un Eiropas Parlaments rezolūcijā atbalstīja ombuda pieprasījumu (3208/2006/GG).

Līgumstrīdi

→→→ Divās līguma lietās ombuds uzslavēja **Komisiju** par tās konstruktīvo pieeju. Lietā Nr. 3490/2005/(ID)PB attiecībā uz maksājuma konfliktu ar Itālijas uzņēmumu par ES projektu, lai piegādātu ūdeni pārvietotām personām Libērijā, procedūras norises gaitā Komisijas attieksme bija visnotaļ atbildīga un konstruktīva. Komisija pat apņēmās veikt attiecīgos papildu maksājumus, ko konstatēja tās dienesti un sūdzības iesniedzējs. Tā rezultātā Itālijas uzņēmums saņēma vairāk par EUR 100 000.

→→→ Lietā Nr. 3784/2006/FOR attiecībā uz Austrijas institūtu, kas bija noslēdzis līgumu par pētniecību un attīstību ķīmiskās tehnoloģijas jomā, **Komisija** piekrita izmaksāt EUR 54 000. Tas notika pēc ombuda pieprasījuma, ka Komisijai no jauna jāpārskata atteikums izmaksāt būtisku summu, pamatojoties uz to, ka tā nebija laikā saņēmusi galējo izmaksu pārskatu.

Problēmas ar sūdzībām par pārkāpumiem

Ombuda izmeklēšanas atklāja vairākas problēmas attiecībā uz veidu, kādā Komisija izskata sūdzības par pārkāpumiem. Lietā attiecībā uz Spānijas tiesību aktiem par nodokļa, ar ko apliek kapitālu, palielināšanu, ombuds kritizēja Komisiju par pārāk ilgu un nesekmīgu rīcību, lai attiecīgi informētu sūdzības iesniedzēju, kad tā bija nolēmusi uzsākt formālu pār-

kāpuma izskatīšanu. Ombuds izteica ierosinājumus, kā Komisija varētu uzlabot procedūras (3737/2006/(BM))JMA). Komisiju arī kritizēja par nepietiekama un nesaskaņota skaidrojuma sniegšanu par to, kāpēc tā bija izlēmusi slēgt lietu attiecībā uz iespējamo Kopienas vides likuma pārkāpumu kādā Itālijas apvedceļa projektā (1962/2005/IP).

Iespējamā vecuma diskriminācija personāla atlasē

Beļģu ārstata tulks, kuru iestādes bija pieņēmušas darbā uz konkrētām sanāksmēm vairāk nekā 35 gadu periodā, iesniedza sūdzību ombudam par to, ka pēc 65 gadu vecuma sasniegšanas viņš vairāk nesaņēma darba piedāvājumus. Ombuds apstiprināja, ka tā ir vecuma diskriminācija, un, ņemot to vērā, Parlaments veica izmaiņas procedūrās (186/2005/ELB). No otras puses, Komisija pietiekami nepamatoja, kāpēc Parlaments pret ārstata tulkiem, kas vecāki par 65 gadiem, izturējās atšķirīgi un atteicās veikt izmaiņas procedūrās. Tā kā lieta radīja nopietnu

principa jautājumu, ombuds iesniedza īpašu ziņojumu Parlamentam (185/2005/ELB).

→→→ Lietā par iespējamo vecuma diskrimināciju **Padomē** ombuds diskrimināciju nekonstatēja. Tomēr Padome piekrita izmaksāt EUR 1 000 kompensāciju, atzīstot sagādātās neērtības un stresu, kas sūdzības iesniedzējam bija jāpiedzīvo. Padome vispirms piedāvāja sūdzības iesniedzējam viena gada līgumu un tad mainīja nosacījumus, kad saprata, ka sūdzības iesniedzējs šā perioda laikā sasniegs 65 gadu vecumu (1162/2007/FOR).

Cik daudz ir bijis sūdzību un izmeklēšanu?

KOPUMĀ 2008. gadā ombuds reģistrēja 3 406 sūdzības (salīdzinājumā ar 3 211 sūdzībām 2007. gadā) un uzsāka 296 izmeklēšanas (salīdzinājumā ar 309 izmeklēšanām 2007. gadā). Ombuds gada laikā slēdza 355 izmeklēšanas (348 izmeklēšanas 2007. gadā). Kopumā ombuds izskatīja vairāk par 7 700 sūdzībām un informācijas pieprasījumiem.

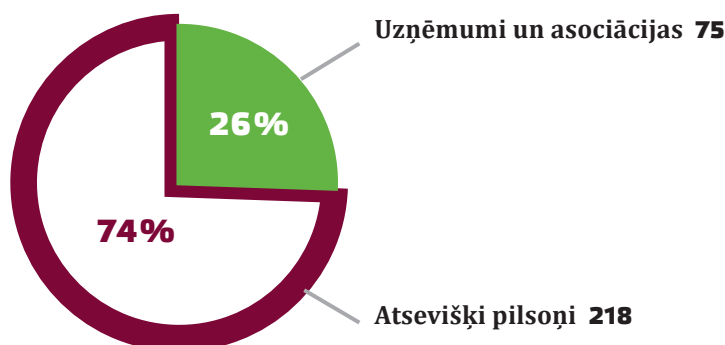
Kādas darbības ombuds veica?

Gandrīz 80 % ierosināto lietu (2 643) ombuds sūdzības iesniedzējam varēja palīdzēt, uzsākot izmeklēšanu, pārsūtot lietu kompetentajai struktūrai vai dodot padomu, kur vērsties.

PIEZĪME Dažos gadījumos sūdzības iesniedzējam tika sniegts vairāk nekā viena veida padoms. Tāpēc šie procenti kopā veido vairāk par 100 %.

Attiecībā uz pārsūtīšanu un padomu došanu 55 % sūdzību iesniedzēju tika ieteikts vērsties pie Eiropas ombudu tīkla biedriem, t. i., pie nacionālā vai reģionālā ombuda dalībvalstīs, vai pie Eiropas Parlamenta Līgumrakstu komitejas. Kopumā 17 % sūdzību iesniedzēju tika pārsūtīti uz Eiropas Komisiju, bet 36 % tika ieteikts sazināties ar citām struktūrām, piemēram, SOLVIT, kas nodarbojas ar problēmām, kuras rodas valsts iestādēm nepareizi piemērojot ar iekšējo tirgu saistītus tiesību aktus.

Sūdzību, kuras bijušas par pamatu izmeklēšanām, avots

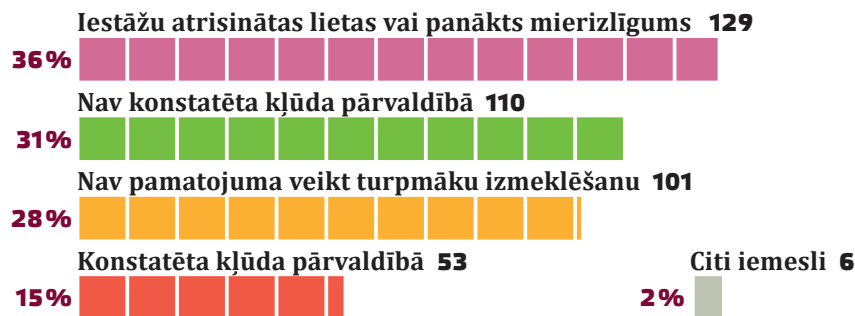

Kādi bija izmeklēšanu rezultāti?

2008. gada 129 slēgtajās lietās tika panākts pozitīvs rezultāts, kad attiecīgā iestāde pieņēma mierizlīgumu vai atrisināja lietu. 110 lietās kļūdas pārvaldībā netika atrastas. 41 lietā ombuds veica turpmākas piezīmes, lai palīdzētu uzlabot tālāko darbu. Kļūdas pārvaldībā konstatēja 53 lietās: astoņās lietās iestāde pieņēma ieteikuma projektu, vienā lietā Parlamentam tika iesniegts īpašs ziņojums, savukārt 44 lietas tika slēgtas ar aizrādījumiem.

 = 10 sūdzības

PIEZĪME Dažās lietās izmeklēšana tika slēgta viena vai vairāku iemeslu dēļ. Tāpēc šie procenti kopā veido vairāk par 100 %.

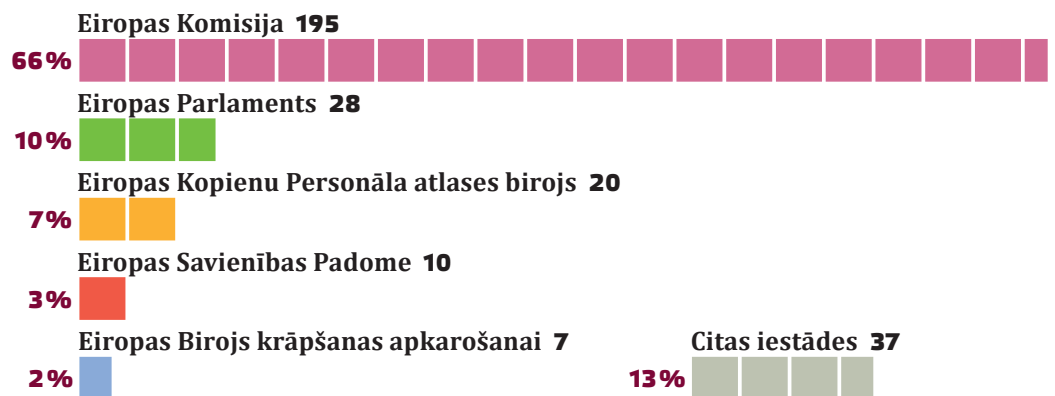

Uz kurām iestādēm un struktūrām attiecās veiktās izmeklēšanas?

Lielākā daļa 2008. gadā uzsāktu izmeklēšanu attiecās uz Eiropas Komisiju (66 %). Tā kā Komisija ir galvenā Kopienas iestāde, kas pieņem lēmumus, kuriem ir tieša ietekme uz pilsoņiem, ir saprotami, ka tā ir galvenais pilsoņu sūdzību objekts.

 = 10 sūdzības

PIEZĪME Vienā gadījumā izmeklēšana attiecās uz divām iestādēm. Tāpēc šie procenti kopā veido vairāk par 100 %.

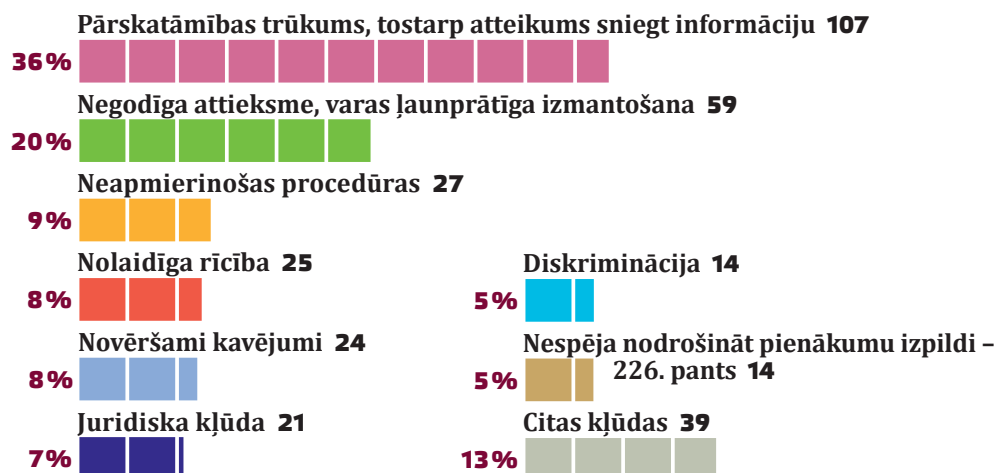

Kāda veida kļūdas pārvaldībā izmeklētas?

Kļūdas pārvaldībā rodas, ja iestāde nerīkojas saskaņā ar likumu, neievēro labas pārvaldības principus vai ja tā pārkāpj pamattiesības. Visbiežākā sūdzība par kļūdu pārvaldībā, ko ombuds izskatīja 2008. gadā, bija pārskatāmības trūkums (36 % uzsāktu izmeklēšanu).

 = 10 sūdzības

PIEZĪME Dažos gadījumos vienā izmeklēšanā tika izmeklēti divi vai vairāki pārvaldībā iespējami pieļautie kļūdu veidi. Tāpēc šie procenti kopā veido vairāk par 100 %.

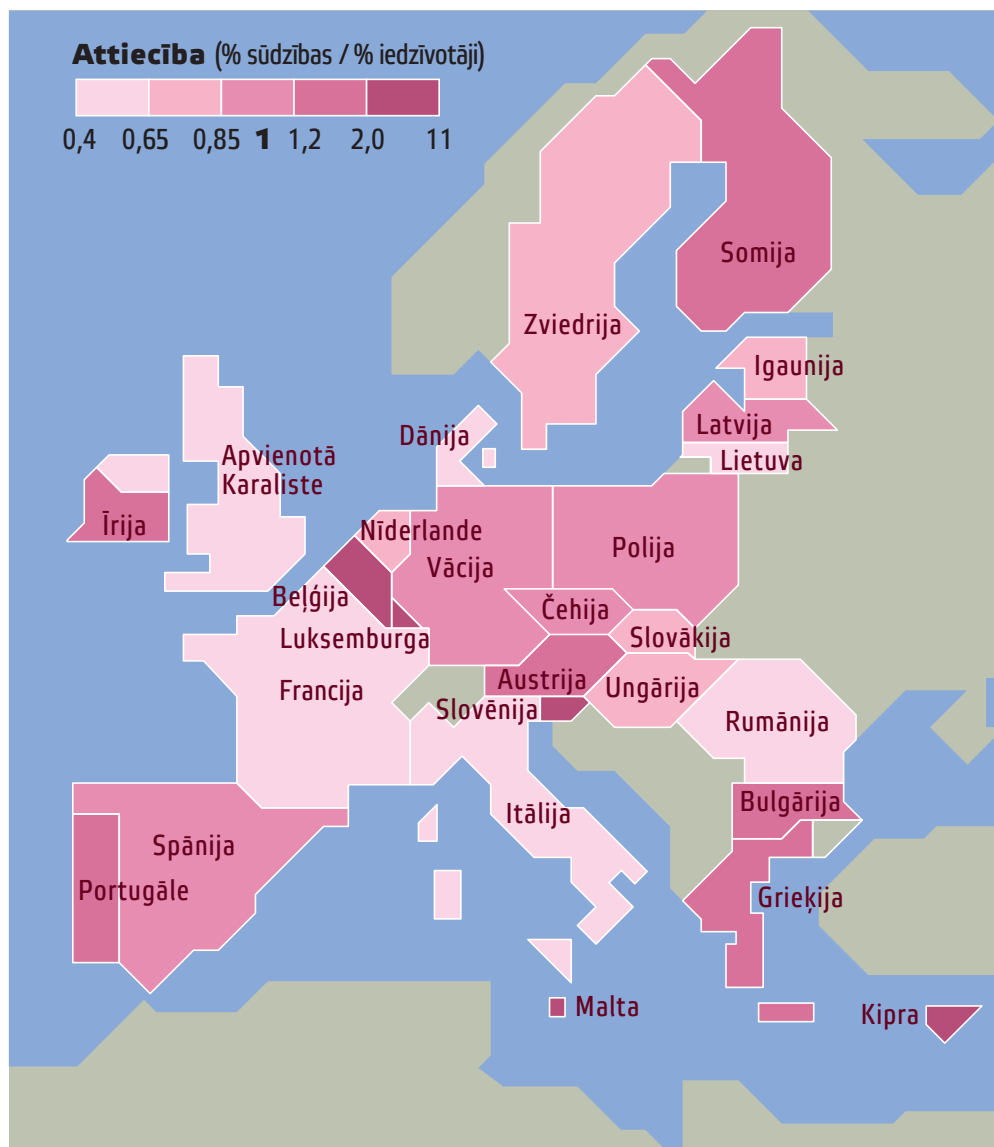

Kas iesniedza sūdzības?

PIEZĪME Sūdzību procentuālā attiecība tika aprēķināta, dalot procentos izteikto katras dalībvalsts sūdzību skaitu ar procentos izteikto attiecīgās dalībvalsts iedzīvotāju skaitu. Ja iegūtais skaitlis ir lielāks par 1, tas norāda, ka attiecīgā valsts iesniedz vairāk sūdzību ombudam, nekā varētu gaidīt, ņemot vērā tās iedzīvotāju skaitu.

Valsts	Sūdzības
Vācija	546
Spānija	352
Polija	270
Francija	240
Beļģija	229
Itālija	219
Apvienotā Karaliste	197
Grieķija	110
Austrija	108
Rumānija	97
Portugāle	95
Nīderlande	78
Bulgārija	74
Čehija	66
Zviedrija	52
Somija	49
Ungārija	46
Īrija	45
Slovēnija	41
Malta	36
Kipra	35
Luksemburga	33
Slovākija	29
Dānija	23
Latvija	18
Lietuva	11
Igaunija	7
Citas valstis	221
Valsts nav zināma	79

Nākamajā kartē parādīts, cik lielā mērā katras dalībvalsts iedzīvotāji sūdzējušies Eiropas ombudam. Tā ir balstīta uz sūdzību skaitu no katras dalībvalsts attiecību pret iedzīvotāju skaitu. Norādīts arī kopējais sūdzību skaits no katras dalībvalsts.

Eiropas ombuds

1 Avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
FRANCIJA
Tel. +33 3 88 17 23 13
Fakss +33 3 88 17 90 62

→→→ www.ombudsman.europa.eu

© Eiropas Kopiena, 2009. gads

Atļauta pavairošana izglītojošiem un nekomerciāliem mērķiem, ja tiek norādīts avots.

Pierre Roesch typo-graphisme, Strasbourg

Printed in Luxembourg

Drukāts uz CyclusPrint – otrreizējo šķiedru augstākās šķirnes iespaidpapīra.

QK-AD-09-001-LV-D · ISSN 1831-3620

Publikāciju birojs
Publications.europa.eu